

19de zondag door jaar C

Lc. 12, 32-48

‘Er was eens...’, zo beginnen de meeste sprookjes en ook het verhaaltje wat ik u wil vertellen. Al is dat misschien geen sprookje. Er was eens een rijke man die op sterven lag. Het leven had hem geleerd dat ge met geld alles kunt bereiken. ‘Dat zal zo ook wel zijn aan de andere kant van het graf’, dacht de rijke man. En daarom zei hij tegen zijn zonen: ‘Leg een zak met goudstukken in mijn doodskist als het zover is.’ Toen hij na een lange reis in de andere wereld aankwam, had hij honger. Hij zag al vlug een kraam waar de heilige Martha, die graag en lang in de keuken staat, allerlei voedsel te koop aanbood. ‘Net wat ik dacht’, zei de rijke man bij zichzelf: ‘Het is hier precies zoals in het aardse leven: ook hier kunt ge voor geld alles krijgen. Goed dat ik wat meegenomen heb’. Hij bestelde een maaltijd, maar toen hij wilde betalen met een goudstuk, werd dat door St. Martha afgewezen. ‘Ge hebt op aarde niet veel geleerd’, zei ze tegen hem. ‘Ge kunt hier niet betalen met geld dat ge bezit, maar alleen met geld dat ge hebt weggegeven. Denk dus eens goed na: hebt ge in uw leven ooit iets aan iemand weggegeven? Of hebt ge ooit eens iemand vooruit geholpen?’ De rijke man dacht na, maar hij had nooit ook maar één cent aan iemand gegeven, en dus leed hij honger...

Ik moest aan het verhaaltje denken bij die woorden: ‘Verkoop uw bezittingen en geef aalmoezen; verwerf u beurzen die niet verslijten en verwerf u een onuitputtelijke schat in de hemel’. We weten het allemaal wel, maar toch zijn er zovelen die leven alsof met geld alles te koop zou zijn. Noem het, als u wilt, een eerste waarschuwing: het geluk van de mens ligt niet in zijn bezit, maar in zijn hart.

De parabel van die heer die naar de bruiloft is en de dienaars die waakzaam zijn, sluit daar in feite bij aan. Het gaat daar om dingen die toevertrouwd worden aan die dienaars en het gevaar wat dat met zich meebrengt: het gevoel van ‘het kan niet op’, het gevoel van zelfredzaamheid. Maar het kan wel op en het kan ons ook worden ontnomen. En dan? Dan stort voor teveel mensen hun hele wereld compleet in en is het drama haast niet meer te overzien.

In alle toonaarden wordt het geluk u aangeprezen als iets wat ge zelf moet waarmaken. Als ge zelf niets onderneemt, dan krijgt ge geen kans. Doe er zelf wat aan, grijp uw kansen, gebruik uw hersens. En voor wat ge dan niet zelf in de hand hebt neemt ge een verzekering. De bijbel loochent dat niet. Ook daar staat: ga en bewerk de aarde.

Maar het is even onloochenbaar dat het echte geluk eerder ontvangen wordt dan geproduceerd. Alles wat we kunnen verwezenlijken aan welzijn en vooruitgang is ons in feite eerst door God in handen gegeven: ge kunt ijzer vouwen, maar niet maken.

Op het moment dat we dat vergeten, zijn we zoals die knechten die in slaap dommelen: we laten ons als het ware bedwelmen of drogeren door ons bezit en

onze mogelijkheden. En... er komt een rad op gang wat steeds maar streeft naar hoger, verder, meer, sneller en beter. De gevolgen daarvan kunnen we nog niet helemaal overzien, maar we weten wel dat het zorgt voor een koortsig gevoel van onvrijheid en weinig rust. Jonge kadern mensen in bedrijven die de hele wereld overvliegen, gewapend met draagbare computers en insprekbandjes. Het zal allemaal wel moeilijk anders kunnen, maar maken we onszelf zo niet ziek? En houden we onszelf niet voor de gek?

Geluk kunt ge niet maken. Ge kunt het, in zekere zin, zelfs niet verdienen: dat moet ge krijgen. Het gaat onze inspanningen ver te boven: het moet u overkomen, over u heen komen, van verder en van elders. Dat besef, dat diepe geloof zou wel eens een uitstekend medicijn kunnen zijn voor heel wat stresskoorts en hebzucht in onze dagen. Amen.